

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. **All questions are compulsory.**
 2. **Figures to the right indicate full marks.**
 3. Answer to **both** the **sections** should be written in the **same answer book.**

1. What is marketing? Explain scope of marketing. 10

OR

What is marketing information system? Explain features of MIS.

2. Explain steps in consumer's buying decision process. 10

OR

Explain the importance of market segmentation.

3. Discuss factors influencing channel decision. 10

OR

What is promotion mix? Explain its elements.

4. Explain problems faced by rural marketers in India. 10

OR

What is Event marketing? Explain its characteristics.

5. Write short notes on **any two** of the following: 10

- a. Role of marketing manager in changing marketing environment
- b. Any two techniques of CRM
- c. Role of advertising
- d. Retail Marketing

OR

Read the following **case** and **answer the question** given below.

Internet marketing or 'E' marketing emerging in large scale and 'E' marketing possess huge potential on global level.

It is the fastest growing medium which offer incredible opportunities for wide range of people in marketing and advertising.

Questions:

- a. What is internet /'E' marketing? What are its features?
- b. State important components of internet marketing

6. What is HRM? Explain functions of HRM? 10

OR

What are the internal source of recruitment?

7. Explain types of training. 10

OR

Explain any five techniques of performance appraisal.

8. Explain different styles of leadership. 10

OR

Explain factors Influencing Motivation.

9. What are the advantages of Human Resource Accounting? 10

OR

Bring out the importance of Safety and Security management.

10. Write short notes on **any two** of the following 10

- a. Types of interview
- b. 360 degree appraisal
- c. Employee morale
- d. Managing downsizing management

OR

Read the following **case** study and **answer the question** given below.

In corporate sector important is given to 'Mentoring programmers' Mentoring requires continuous learning exercise and also need for positive attitude on the part of Mentor and Mentee to take active part in learning exercise.

Questions:

- a. What is mentoring? Who is Mentor and Mentee Incorporate sector?
- b. What are the essential of sound mentoring programme?

मराठी रूपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शिवतात.
 ३) दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
 ४) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

विभाग १

१. विपणन म्हणजे काय? विपणनाची व्याप्ती स्पष्ट करा. १०
 किंवा
 विपणन माहिती पद्धती म्हणजे काय? विपणन माहिती यंत्रणेचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
२. ग्राहकाच्या खरेदी निर्णय प्रकीयेतील टप्पे स्पष्ट करा. १०
 किंवा
 बाजारपेठ प्रभागीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.
३. पुरवठ्यामार्गातील निर्णयातील घटक चर्चा करा १०
 किंवा
 वृद्धी मिश्र म्हणजे काय? व त्यातील घटक स्पष्ट करा.
४. भारतातील ग्रामीण विपणनातील समस्या स्पष्ट करा. १०
 किंवा
 घटना विपणन म्हणजे काय? व त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
५. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १०
 अ) बदलत्या विपणन पर्यावरणातील विपणन व्यस्थापकाची भूमिका
 ब) ग्राहक संबंध व्यवस्थापना (CRM) चे कोणतेही दोन तंत्रे
 क) जाहिरीतीची भूमिका
 ड) किरकोळ विपणन
 किंवा
 पुढील व्यष्टीचे वाचन करून त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या
 इंटरनेट विपणन किंवा 'ई' विपणन ह्या संकल्पना मोठ्या प्रमाणात वाढत आहेत. आणि 'ई' विपणनाला जागतिक पातळीवर वाढीची मोठी क्षमता आहे. जलदगतीने वाढणारे हे माध्यम असल्याने विपणन आणि जाहिरीतीमध्ये असण्याच्या अमर्याद संधी उपलब्ध आहे.

प्रश्न:

- अ) इंटरनेट/ई विपणन म्हणजे काय? व त्याचे वैशिष्ट्ये कोणते?
ब) इंटरनेट विपणनातील महत्वाचे घटक सांगा

विभाग २

६. मानवी संसाधन व्यस्थापन म्हणजे काय? व त्याची कार्ये स्पष्ट करा. १०

किंवा

अंतर्गत भरतीची मार्गे कोणती?

७. प्रशिक्षणच्या प्रकार स्पष्ट करा. १०

किंवा

कर्मचारी मूल्यमापनाची कोणतेही पाच तंत्रे स्पष्ट करा.

८. नैतृत्वाच्या विविध शैली स्पष्ट करा. १०

किंवा

अभिप्रेरणेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

९. मनुष्यबळ लेखांकनाचे लाभ कोणते? १०

किंवा

सुरक्षा व सुरक्षितता चे महत्वावर चर्चा करा

१०. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १०

- अ) मुलाखतीचे प्रकार
ब) ३६० अंशमूल्यमापन
क) कर्मचारी मनोबल
ड) कर्मचारी कपात व्यस्थापन

किंवा

खालील व्यष्टीचे वाचन करून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा

मोठ्या कंपनी व्यवसाय क्षेत्रामध्ये 'विश्वासपूर्व सल्ला कार्यक्रमाना' महत्व दिले जाते. सात्ययपूर्ण शिक्षण प्रयोगाची विश्वस्थपूर्व सल्ला कार्याकार्मानाना आवश्यकता असते. शिक्षण प्रयोगामध्ये सक्रीय सहभागी होण्यासाठी 'मागदर्शक आणि सहभागी उमेदवारच्या' सकारात्मक दृष्टीकोणाची गरज आहे.

- अ) विश्वासपूर्व सल्ला देणे म्हणजे काय? व्यवसायक्षेत्रातील सल्लागार/मार्गदर्शक आणि सहभागी उमेदवार कोण?

- ब) चांगल्या विश्वासपूर्व सल्ला कार्यक्रमाचे आवश्यक घटक कोणते?